

แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564
ประเด็น ปัญหาสำคัญของพื้นที่
หัวข้อ Obesity War Season2
เขตสุขภาพที่ 6 รอบที่ 1/2564

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)

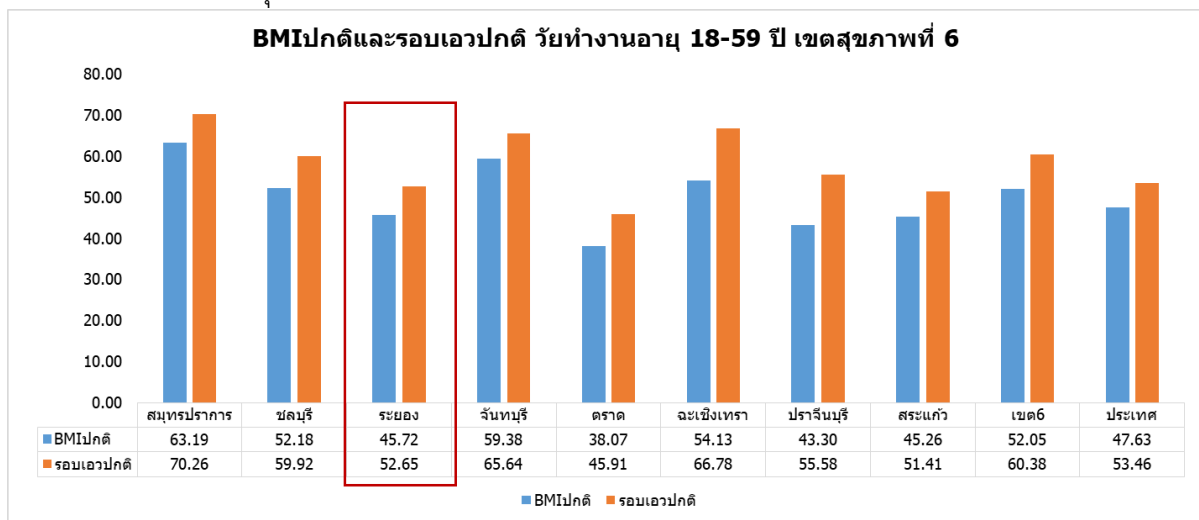
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี

หน่วยงานผู้รับผิดชอบร่วม : ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี, ศูนย์สุขภาพจิตที่ 6, ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 6, สำนักงานสนับสนุนบริการสุขภาพเขต 6 และ ศูนย์ สสม.ภาคกลาง

2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ :

2.1 สถานการณ์ของรอบเอวปกติและดัชนีมวลกายปกติของวัยทำงานอายุ 18 – 59 ปี ของจังหวัดระยอง พบว่า มีเส้นรอบเอวปกติร้อยละ 52.65 ซึ่งน้อยกว่าทั้งของเขตสุขภาพที่ 6 (ร้อยละ 60.38) และประเทศ (ร้อยละ 53.46) สำหรับดัชนีมวลกายปกติพบร้อยละ 45.72 ซึ่งน้อยกว่าทั้งเขตสุขภาพที่ 6 (ร้อยละ 52.05) และของประเทศ (ร้อยละ 47.63) (ภาพประกอบที่ 1)

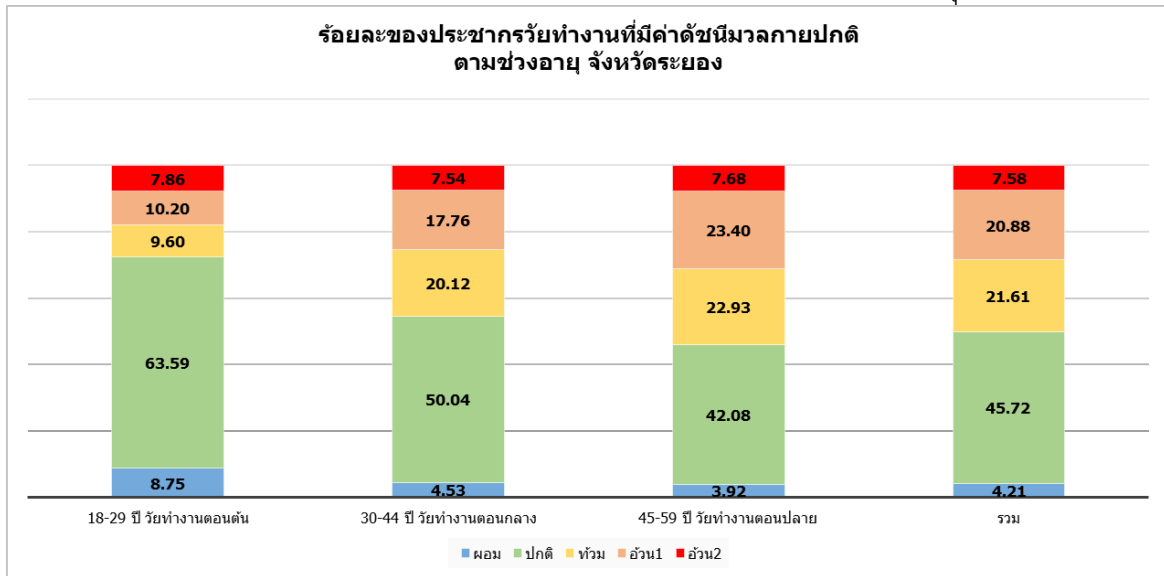
ภาพประกอบที่ 1 ประชากรวัยทำงานอายุ 18-59 ปี มีเส้นรอบเอวปกติ และ BMI ปกติ รายจังหวัด เขตสุขภาพที่ 6

ที่มา : HDC วันที่ 20 มกราคม 2564

2.2 แนวโน้มดัชนีมวลกายของจังหวัดระยอง เมื่อแยกตามกลุ่มอายุ ได้แก่ วัยทำงานตอนต้น (อายุ 18-29 ปี) วัยทำงานตอนกลาง (อายุ 30-44 ปี) และวัยทำงานตอนปลาย (อายุ 45-59 ปี) พบว่า BMI ระดับปกติ พบมากที่สุดในช่วงวัยทำงานตอนต้น ร้อยละ 63.59 รองลงมาคือวัยทำงานตอนกลาง ร้อยละ 50.04 และพบน้อยที่สุดในช่วงวัยทำงานตอนปลาย ร้อยละ 45.72 ระดับที่ว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามช่วงอายุ คือ วัยทำงานตอนต้น ร้อยละ 9.60 วัยทำงานตอนกลาง ร้อยละ 20.21 และวัยทำงานตอนปลาย ร้อยละ 22.93 อ้วนระดับ 1 พบมากที่สุดในช่วงวัยทำงานตอนต้น ร้อยละ 10.20 รองลงมาวัยทำงานตอนกลาง ร้อยละ 17.76 และวัยทำงานตอนปลาย ร้อยละ 20.40 อ้วนระดับ 2 พบมากที่สุดในวัยทำงานตอนต้น ร้อยละ 7.86 รองลงมาคือวัยทำงานตอนปลาย ร้อยละ 7.68 และวัยทำงานตอนกลาง ร้อยละ 7.54 ตามลำดับ (ภาพประกอบที่ 2)

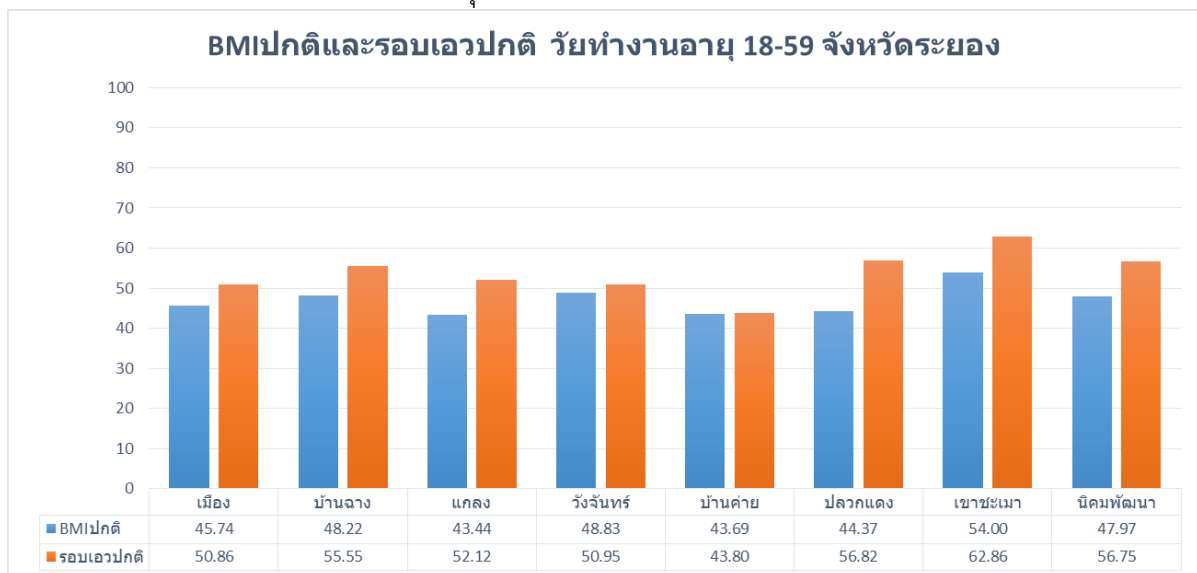
ภาพประกอบที่ 2 ร้อยละของประชากรวัยทำงานที่มีค่าดัชนีมวลกายปกติ ตามช่วงอายุ จังหวัดระยอง

ที่มา : HDC วันที่ 20 มกราคม 2564

2.3 เมื่อแยกเป็นรายอำเภอที่ประชากรวัยทำงานอายุ 18-59 ปี พบว่า อำเภอที่มีเส้นรอบเอวปกติมากที่สุด ได้แก่ อ.เขาชะเมา (ร้อยละ 62.86) รองลงมาคือ อ.ปลวกแดง (ร้อยละ 56.82) และ อ.นิคมพัฒนา (ร้อยละ 56.75) ตามลำดับ **ดัชนีมวลกายปกติ** พบมากที่สุด อ.เขาชะเมา (ร้อยละ 50.00) รองลงมาคือ อ.วังจันทร์ (ร้อยละ 48.83) และ อ.บ้านฉาง (ร้อยละ 48.22) ตามลำดับ (ภาพประกอบที่ 3)

ภาพประกอบที่ 3 ประชากรวัยทำงานอายุ 18-59 ปี มีเส้นรอบเอวปกติ และ BMI ปกติ รายอำเภอ จังหวัดระยอง

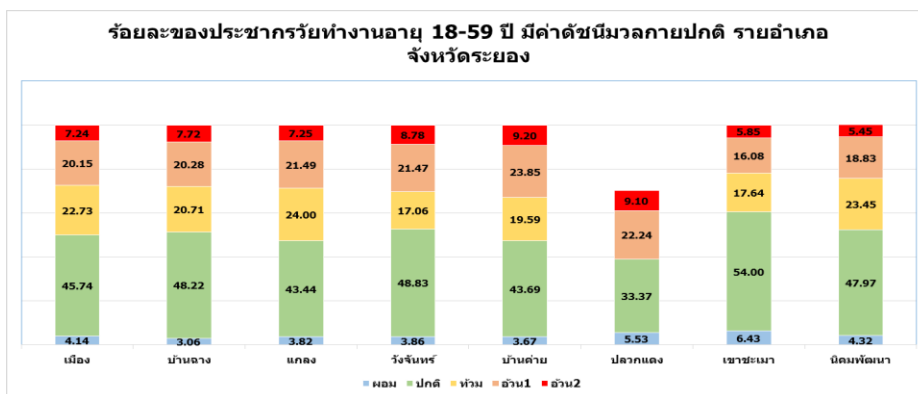

ที่มา : HDC วันที่ 20 มกราคม 2564

2.3 เมื่อพิจารณาดัชนีมวลกายระดับท้วม อ้วน1, อ้วน 2 รายอำเภอ โดยอำเภอที่พบมากที่สุด 3 อันดับดังนี้ ระดับ **ท้วม** พบมากที่สุดคือ อ.แกลง (ร้อยละ 24.00) รองลงมาคือ อ.นิคมพัฒนา (ร้อยละ 23.45) และอ.เมือง (ร้อยละ 22.73) ตามลำดับ ระดับ **อ้วน1** พบมากที่สุดคือ อ.บ้านค่าย (ร้อยละ 23.85) รองลงมาคือ อ.ปลวกแดง (ร้อยละ 22.24) และ อ.แกลง (ร้อยละ 21.49) ตามลำดับ ระดับ **อ้วน2** พบมากที่สุดคือ อ.บ้าน

ค่าย (ร้อยละ 9.20) รองลงมาคือ อ.ปลวกแดง (ร้อยละ 9.10) และ อ.วังจันทร์ (ร้อยละ 8.78) ตามลำดับ (ภาพประกอบที่ 4)

ภาพประกอบที่ 4 ร้อยละของประชากรวัยทำงานอายุ 18-59ปี มีค่าดัชนีมวลกายปกติ รายอำเภอ จังหวัดระยอง

ที่มา : HDC วันที่ 10 มกราคม 2564

2.4. สถานการณ์ 10 ล้านครอบครัวไทย ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ครอบครัวอบอุ่นออกกำลังกาย และกิจกรรมก้าวท้าใจ Season 1 และ 2 นั้น จังหวัดระยองดำเนินการไปแล้วร้อยละ 21.46 เหลือเป้าหมายที่ต้องดำเนินการ 43,995 ครอบครัว ดังนี้

ภาพประกอบที่ 5 จำนวนครอบครัวมีความรอบรู้สุขภาพ เขตสุขภาพที่ 6 ปีงบประมาณ 2564

จำนวนครอบครัวมีความรอบรู้สุขภาพ เขตสุขภาพที่ 6 ปีงบประมาณ 2564								
ลำดับที่	จังหวัด	เป้าหมาย ปี 2564	ผลการดำเนินงาน				รวม	ร้อยละ
			10 ล้านครอบครัว	BSE Application	H4U	การตรวจสุขภาพในสปก.		
1	จันทบุรี	40,458	10,001	731	676	0	11,198	27.68
2	ชลบุรี	118,369	20,549	12	341	0	20,901	17.66
3	ฉะเชิงเทรา	54,446	14,015	5	903	0	14,923	27.41
4	ปราจีนบุรี	37,294	11,103	520	668	0	12,267	32.89
5	ตราด	17,264	17,517	10	588	0	18,115	104.93
6	ระยอง	56,018	11,213	4	807	0	12,023	21.46
7	สระแก้ว	42,374	11,118	5	798	0	11,919	28.13
8	สมุทรปราการ	102,096	6,006	9	668	0	6,682	6.54
เขตสุขภาพที่ 6		468,319	101,522	1,296	5,449	0	108,028	23.07

ข้อมูล 10 ล้านฯ วันที่ 5 มกราคม 2564, BSE วันที่ 11 ม.ค.64, H4U วันที่ 11 ม.ค.64 เป้าหมาย ปรับใหม่ ตามที่ประชุมวันที่ 12 มกราคม 2564 ใช้ข้อมูลประชากรฯ ปี 2562

ปัญหา	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
<p>- ค่าดัชนีมวลกายปกติและรอบเอวปกติมีค่าสูงกว่าเขตและประเทศแต่ผลงานการดำเนินงานครอบครัวออกกำลังกายเพื่อสุขภาพยังดำเนินงานได้น้อยกว่าค่าเป้าหมายอยู่มาก เนื่องจากมีบริบทเป็นชุมชนเมืองและเขตอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่มีมาตรการเข้มงวดในการควบคุมกิจกรรมการรวมกลุ่มคน และการใช้อัตรากำลังในการควบคุมและป้องกันโรคโควิด-19</p>	<p>1. โครงการพัฒนาระบบการให้บริการ คลินิก DPAC</p> <p>1.1 พัฒนาระบบการให้บริการ คลินิก DPAC โดยให้ระยองเป็น PA ด้านกลุ่ม วิทยาลัยงานและคลินิก DPAC เมีนมาตรฐานการให้บริการในคลินิก DPACรพ./รพ.สต.</p> <p>1.2 สร้างเครือข่ายและพัฒนาองค์กรต้นแบบด้านการส่งเสริมสุขภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 10 Packages ในองค์กร ชุมชน/โรงงาน/หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน เป้าหมาย อย่างน้อย</p> <p>1. สถานประกอบการ /1 ชุมชน 1 ตำบล</p> <p>2. พัฒนารูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มป่วย มุ่งสู่องค์กรต้นแบบ วิทยาลัยงานสุขภาพดี</p> <p>3. พัฒนางค์กรต้นแบบไร้พุง 3 อ 2 ส 1 พ. 1 น. ทุกหน่วยงาน สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ และสถานประกอบการ ประเมินรับรองมาตรฐานและประกวดองค์กรต้นแบบ</p> <p>4. ส่งเสริมสนับสนุนชมรมสร้างสุขภาพทุก รพ.สต.</p> <p>5. ส่งเสริมนโยบายสาวไทยแก้มแดงมีลูกเพื่อชาติ สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายวิสาหกิจสร้างชาติ มุ่งเน้นให้คู่รักทุกคู่มีการเตรียมความพร้อมก่อนสมรสและก่อนมีบุตร เพื่อให้ครอบครัวมีคุณภาพ ลดความพิการแต่กำเนิด และส่งเสริมพัฒนาการสมวัยในเด็ก โดยมอบของขวัญให้กับประชาชน ประกอบด้วย ชุดความรู้เตรียมความพร้อมก่อนมีบุตร วิตามินเสริมธาตุเหล็กและโฟลิก โปรแกรมตรวจสุขภาพตามกลุ่มวัยและตามสิทธิ ให้ความรู้</p> <p>6. ส่งเสริมให้สตรีอายุ 30-70 ปีได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านมและตรวจเต้านมได้ด้วยตัวเอง และร่วมกับมูลนิธิกาญจนบารมี จัดทำโครงการคัดกรองมะเร็งเต้านมโดยเครื่องเอกซเรย์เต้านมเคลื่อนที่ (Mammogram) ในสตรีกลุ่มด้อยโอกาส ซึ่งในปีงบประมาณ 2564</p> <p>7. ขับเคลื่อนนโยบายโครงการโรงพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพในด้านการจัดบริการอาหารสุขภาพ</p>	<p>ผลการดำเนินงานปี 2563</p> <p>1. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานสุขภาพดีวิถีเมือง จังหวัดระยอง</p> <p>2. พัฒนาพื้นที่ดำเนินงาน</p> <p>1 องค์กร 1 โรงงาน และ 1 ชุมชนต้นแบบระดับจังหวัด ชุมชนต้นแบบปี 2563 คือ</p> <p>- บ้านพลงตาเอี่ยม ม.3 อ.วังจันทร์</p> <p>- โรงงานต้นแบบ : บริษัทพีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท SCG Chemical นิคมมาตาพุด ระยอง และบริษัทอโต้อัลลายแอนซ์ (ประเทศไทย)</p> <p>3. พัฒนาคลินิก DPAC คุณภาพ ระดับจังหวัดโดยคลินิก DPAC ของรพ.ระยองได้รับการประเมินเป็นรพ.แม่ข่ายต้นแบบคลินิกไร้พุง (Diet & Physical Activity Clinic : DPAC) ประเมินมาตรฐานคลินิกไร้พุง รพ.สต. เครือข่ายรพ.ระยอง</p> <p>4. พัฒนาโรงพยาบาลระยองเป็นต้นแบบโรงพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพ จัดบริการจำหน่ายอาหารสุขภาพ ลดหวาน มัน เค็ม</p> <p>5. สนับสนุนรณรงค์สร้างกระแสการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ โครงการก้าว</p>

ปัญหา	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
	<p>ลดหวาน มัน เค็ม</p> <p>8. สร้างกระแสการออกกำลังกายและส่งเสริมเข้าร่วมโครงการ 10 ล้านครอบครัวไทยออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษกและกิจการมก้าวหน้า</p> <p>9. กำกับติดตามฐานข้อมูล HDCและการคืนข้อมูลทุกระดับ</p>	<p>ทำใจ /10 ล้านครอบครัวไทยออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เฉลิมพระเกียรติฯ</p>
	<p>กิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกลุ่มที่มีภาวะอ้วนของหน่วยงานสาธารณสุขทุกระดับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำทะเบียนสุขภาพของบุคลากรในหน่วยงาน วิเคราะห์ ประเมินผลด้านสุขภาพ จำแนกตามกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง (ยังไม่ป่วยเป็นโรค) และกลุ่มป่วยด้วยโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง หัวใจและหลอดเลือด พร้อมแปรผลค่าดัชนีมวลกาย - จัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และหรือ ข้อตกลง มาตรการ การลดค่าดัชนีมวลกาย (BMI) ตามบริบทของแต่ละหน่วยบริการ และหรือตามระดับค่าดัชนีมวลกาย (BMI) <p>กลุ่มปกติ ประเมิน BMI ทุก 6 เดือน กลุ่มท้วม ประเมิน BMI ทุก 3 เดือน กลุ่มอ้วน ประเมิน BMI ทุก 1 เดือน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการดำเนินงาน และกำกับติดตามผล BMI ของบุคลากรในสังกัด ส่งเลขานุการหรือ Project Manager 	<p>อยู่ระหว่างดำเนินการ</p>

3. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี :

1. มีเครือข่ายและพัฒนาองค์กรต้นแบบด้านการส่งเสริมสุขภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 10 Packages ในองค์กร ชุมชน/โรงงาน/หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน
2. การปรับตัววิถีใหม่ของภาคีเครือข่ายในกิจกรรมอีเว้นท์ต่าง ๆ เช่น การเดิน-วิ่ง คอนเสิร์ต ในภาวะปกติ

4. ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

4.1 สำหรับพื้นที่

การดำเนินงาน Obesity War จังหวัดระยอง มีการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพบุคลากรสาธารณสุข เพื่อให้เป็นต้นแบบโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินดัชนีมวลกายและรอบเอว แล้ววิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามพื้นที่ปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการดำเนินงานครอบคลุมประชากรวัยทำงานตาม Setting ต่างๆ ตลอดจนได้ดำเนินโครงการตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย คือ โครงการ 10 ล้านครอบครัวไทยออกกำลัง

กายเพื่อสุขภาพ โครงการก้าวทำใจ Season 3 และ 10 Packages ดังนั้น โอกาสในการพัฒนาเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายทั้งจำนวนและดัชนีมวลกายปกติเพิ่มขึ้น จังหวัดควรนำผลการรายงานความก้าวหน้าเข้าในเวที ประชุมของจังหวัดหรือการนิเทศตรวจราชการ โดยดูความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนประชาชนที่เพิ่มขึ้นกับ ค่าดัชนีมวลกายปกติ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ต้องงดกิจกรรม ในรูปแบบของการรวมกลุ่ม และงดใช้สถานที่ ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ด้านการมีส่วนร่วมตามรูปแบบ New normal จึงเกิดขึ้นทั้งประเทศไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารมวลชน สื่อออนไลน์ การเสริมแรงจูงใจ และนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อด้านการออกกำลังกาย และการบริโภคอาหาร ฉะนั้นควรวางแผนกิจกรรม/โครงการที่แก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ และเร่งดำเนินการเพื่อให้ผลการดำเนินงาน เป็นไปตามเป้าหมาย

4.2 สำหรับศูนย์เขต 6 และส่วนกลาง

โครงการ 10 ล้านครอบครัวไทยออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 6 จะมีการดึงข้อมูลและ วิเคราะห์รายงานความก้าวหน้าให้กับจังหวัดทุกวันที่ 25 ของทุกเดือน และส่งผลให้แต่ละจังหวัดเพื่อนำไปจัด กิจกรรมที่เหมาะสมของแต่ละพื้นที่

ผู้รายงาน : นางสาวเพ็ญศรี กองสัมฤทธิ์

ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

วันที่ 28 มกราคม 2564

โทร : 089 022 7470

E-mail : pensri0701@gmail.com

ผู้รายงาน : นางอารยา เกษมสำราญกุล

ตำแหน่ง : พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

วันที่ 28 มกราคม 2564

โทร : 080-5652195

Email : araya5555@hotmail.com

ผู้ตรวจรายงาน : นางยุพา ชัยเพชร

ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านโภชนาการ)

วัน/เดือน/ปี : 28 มกราคม 2564

โทร : 094 479 4115

E-mail : yupha_dang@hotmail.com